МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра адміністративного та фінансового права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної роботи
та міжнародної співпраці
Львівського національного університету
імені Івана Франка доц. Різник С.В.
_____

«___» _____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЮРИДИЧНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ВОДІЇВ

ПРОГРАМА
вибіркової загальноуніверситетської
навчальної дисципліни

освітньо-професійна програма ОС Бакалавр
дисципліна вільного вибору студента

Львів 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Юридичний захист прав водіїв» для студентів у межах освітньо-професійної програми ОС Бакалавр, 2022 р. – 13 с.

РОЗРОБНИК:
Решота Володимир Володимирович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного та фінансового права юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка.

Робоча програма навчальної дисципліни «Юридичний захист прав водіїв» затверджена на засіданні кафедри адміністративного та фінансового права юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка

(Протокол від «__» серпня 2022 року № _)

Завідувач кафедри
адміністративного
та фінансового права проф. М.М. Кобилецький
«__» _____ 2022 року

Схвалено Вченою Радою юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (за галуззю знань 08 «Право», спеціальністю 081 «Право»)

Протокол від «____» _____2022 року № ___

«___» _____ 2022 року Голова _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

© В. В. Решота, 2022 рік

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів – 3</td><td>Галузь знань
08 «Право»
(шифр і назва)</td><td colspan="2" rowspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Спеціальність
081 «Право»
(шифр і назва)</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Змістових модулів – 1</td><td>4-й</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 90</td><td>7-й</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 2
самостійної роботи студента – 2</td><td rowspan="6">Освітньо-кваліфікаційний рівень:
Бакалавр</td><td>16 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні</td></tr>
<tr><td>16 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>58 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
</table>

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:2

для заочної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення нормативної/вибіркової дисципліни «Юридичний захист прав водіїв» є ознайомлення студентів із завданнями набуття практичних навичок захисту прав учасників дорожнього руху у відносинах з органами Національної поліції України та іншими суб'єктами владних повноважень з метою уникнення безпідставного притягнення до адміністративної відповідальності та відшкодування шкоди, заподіяної у сфері

безпеки дорожнього руху для оволодіння сучасними підходами та інструментами для їх вирішення.

Актуальність тематики полягає у тому, що суспільні відносини у сфері дорожнього руху є одними з найбільш поширених відносин. Недотримання правил дорожнього руху, що є одним із найбільш поширених правопорушень в Україні, призводить до значної смертності та травм, порушення прав інших учасників дорожнього руху, до юридичної відповідальності. При здійсненні поліцейських заходів, у випадку ДТП, притягнення особи до юридичної відповідальності у сфері безпеки дорожнього руху необхідно оперативно надати правову допомогу її учасникам, які нерідко перебувають у стресовій ситуації і не можуть об'єктивно захистити свої права та інтереси. Поряд із цим органи, уповноважені притягати до юридичної відповідальності, нерідко порушують права та законні інтереси учасників дорожнього руху, процедуру їх притягнення до відповідальності, що вимагає знання законодавства та судової практики у цій сфері, щоб допомогти учасникам дорожнього руху захистити свої права. Недотримання процедур уповноваженими органами, застарілість багатьох норм законодавства створюють серйозні та дуже масштабні за своєю кількістю порушення прав людини. Знання не лише правил дорожнього руху, але й прав та обов'язків учасників дорожнього руху, як себе поводити у спілкуванні з службовцями правоохоронних та інших органів контролю у сфері безпеки дорожнього руху, є потрібним для всіх, а не лише для студентів-юристів, але юристи насамперед повинні володіти необхідними знаннями у цій галузі з метою надання допомоги іншим особам. Сьогодні досить масовим стає притягнення до адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, порушення правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зафіксоване в режимі фотозйомки (відеозапису) і без участі особи, яка притягається до адміністративної відповідальності. Це також зумовлює необхідність надання правничої допомоги таким особам, яких могли незаконно із суттєвим порушенням процедури притягнути до адміністративної відповідальності. Проблематика захисту прав та свобод учасників дорожнього руху викликає значного зацікавлення у студентів-юристів і стосується важливого аспекту захисту прав людини у цій сфері, що сприятиме утвердженню верховенства права в Україні.

Після завершення цього курсу студент буде

знати:

-правила дорожнього руху;

-основні права та обов'язки учасників дорожнього руху;

-порядок притягнення до адміністративної відповідальності у сфері безпеки дорожнього руху;

-оскарження рішень суб'єктів владних повноважень та суду щодо притягнення до адміністративної відповідальності у сфері безпеки дорожнього руху;

-порядок звернення до компетентних органів держави щодо захисту прав учасників дорожнього руху.

вміти:

-оскаржувати в адміністративному та судовому порядках рішень про притягнення до адміністративної відповідальності у сфері безпеки дорожнього руху;

-складати процесуальні документи щодо захисту учасників дорожнього руху;

-стягувати шкоду, заподіяну іншими особами, а також внаслідок недоліків дорожнього покриття.

3. Програма навчальної дисципліни
Змістовий модуль 1.

Тема 1. Нормативні засади та правовий статус водіїв та інших учасників дорожнього руху (2 год)

1.Нормативно-правові засади захисту прав учасників дорожнього руху

2.Правовий статус водіїв та пасажирів транспортних засобів,

3.Права та обов'язки пішоходів

4.Особливості статусу осіб, які рухаються в кріслах колісних, велосипедистів, погоничів тварин.

5.Проблеми визначення правового статусу користувачів персонального легкого електротранспорту (Електроскутерів, електросамокатів, гіроскутерів (гіробордів), моноколіс і мінісегвеїв). Проблеми притягнення їх до юридичної відповідальності та зарубіжний досвід.

Тема 2. Повноваження Національної поліції України та поліцейські заходи у сфері безпеки дорожнього руху (2 год)

1. Система поліції та принципи її діяльності
2. Повноваження поліції у сфері безпеки дорожнього руху
3. Нормативні засади та вимоги до поліцейських заходів
4. Види поліцейських заходів. Превентивні поліцейські заходи
5. Зупинення транспортного засобу: підстави та права учасників дорожнього руху

Тема 3. Електронні послуги та діджиталізація у сфері дорожнього руху (2 год)

1.Основні напрями діджиталізації водіїв та інших учасників дорожнього руху

2.Електронні послуги (витяги з ЄДР ТЗ, платні номерні знаки, перевірка свідоцтва про реєстрацію авто, таємний клієнт сервісних центрів МВС).
3.Електронний кабінет водія
4.Додаток «Дія»: функціонал та особливості використання.

Тема 4. Юридична відповідальність водіїв за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту (2 год)

1. Адміністративна відповідальність за проступки у сфері безпеки дорожнього руху
2. Відповідальність за адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, та за порушення правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зафіксовані в режимі фотозйомки (відеозапису)
3. Адміністративні стягнення, що застосовуються за проступки у сфері безпеки дорожнього руху та порядок їх накладення
4. Розмежування адміністративних та кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту

Тема 5. Захист водіїв у провадженнях по справах про адміністративні правопорушення (4 год)

1.Органи (посадові особи), уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху
2.Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху
3.Особи, які беруть участь у провадженні в справі про адміністративне правопорушення. Роль адвоката
4.Стадії та порядок провадження у справах про адміністративні правопорушення
5.Докази і доказування в провадженнях у справах про адміністративні правопорушення. Аналіз судової справи про порушення ПДР (перевищення швидкості), зафіксованого за допомогою пристрою TrueCam.
6.Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення
7.Порушення справи про адміністративне правопорушення: основні права учасників дорожнього руху
8.Протокол по адміністративне правопорушення: вимоги, порядок складення.
9.Розгляд справи про адміністративне правопорушення: місце, строки, процедура
10.Винесення постанови у справі про адміністративне правопорушення
11.Особливості проваджень у справі про адміністративне правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксованого в автоматичному режимі спеціальних технічних засобів.

Тема 6. Оскарження та виконання постанов щодо притягнення до адміністративної відповідальності водіїв у сфері безпеки дорожнього руху (2 год)

1.Адміністративне оскарження постанови про притягнення до адміністративної відповідальності у сфері безпеки дорожнього руху

2.Оскарження постанови в порядку адміністративного судочинства України: порядок, строки. Позовна заяви та вимоги до неї. Оскарження рішень адміністративних судів.

3.Порядок оскарження постанови судді у справі про адміністративне правопорушення Апеляційна скарга та вимоги до неї.

4.Порядок виконання постанов про накладення адміністративних стягнень у сфері безпеки дорожнього руху. Добровільне та примусове виконання постанов.

Тема 7. Відшкодування шкоди, заподіяної водіям та іншим учасникам дорожнього руху. Обов'язкове та добровільне страхування водіїв (2 год)

1. Обов'язкове та добровільне страхування власників транспортних засобів
2. Відшкодування майнової та моральної шкоди завданої внаслідок дорожньо-транспортної пригоди
3. Відшкодування шкоди, завданої неналежною організацію дорожнього руху
4. Проблеми відшкодування шкоди, завданої у результаті ДТП іноземним громадянином на прикладі судової справи № 465/3362/18.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1												
Тема 1. Нормативні засади та правовий статус водіїв та інших учасників дорожнього руху		2	2			7						

Тема 2. Повноваження Національної поліції України та поліцейські заходи у сфері безпеки дорожнього руху		2	2			7						
Тема 3. Електронні послуги та діджиталізація у сфері дорожнього руху		2	2			7						
Тема 4. Юридична відповідальність водіїв за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху		2	2			7						
Тема 5. Захист водіїв у провадженнях по справах про адміністративні правопорушення		2	2			9						
Тема 6. Оскарження та виконання постанов щодо притягнення до адміністративної відповідальності водіїв у сфері безпеки дорожнього руху		4	4			14						
Тема 7. Відшкодування шкоди, заподіяної водіям та іншим учасникам дорожнього руху. Обов'язкове та добровільне страхування водіїв.		2	2			7						
Разом за змістовим модулем 1	90	16	16			58						
Усього годин	**90**	**16**	**16**			**58**						

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання

1	Нормативні засади та правовий статус водіїв та інших учасників дорожнього руху	2	
2	Повноваження Національної поліції України та поліцейські заходи у сфері безпеки дорожнього руху	2	
3	Електронні послуги та діджиталізація у сфері дорожнього руху	2	
4	Юридична відповідальність водіїв за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху	2	
5	Захист водіїв у провадженнях по справах про адміністративні правопорушення	2	
6.	Оскарження та виконання постанов щодо притягнення до адміністративної відповідальності водіїв у сфері безпеки дорожнього руху	4	
7.	Відшкодування шкоди, заподіяної водіям та іншим учасникам дорожнього руху. Обов'язкове та добровільне страхування водіїв.	2	
	Разом	**16**	

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Нормативні засади та правовий статус водіїв та інших учасників дорожнього руху	7	
2	Повноваження Національної поліції України та поліцейські заходи у сфері безпеки дорожнього руху	7	
3	Електронні послуги та діджиталізація у сфері дорожнього руху	7	
4	Юридична відповідальність водіїв за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху	7	
5	Захист водіїв у провадженнях по справах про адміністративні правопорушення	9	
6.	Оскарження та виконання постанов щодо притягнення до адміністративної відповідальності водіїв у сфері безпеки дорожнього руху	14	

7.	Відшкодування шкоди, заподіяної водіям та іншим учасникам дорожнього руху. Обов'язкове та добровільне страхування водіїв.	7	
	Разом	**58**	

7. Методи навчання

Лекційні заняття, презентації, практичні заняття, самостійне навчання, виконання творчих завдань, виконання письмових завдань.

8. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Викладання курсу проводиться у вигляді лекцій і практичних занять з використанням інтерактивних методик. На практичних заняттях можуть використовуватись різні форми та методи контролю знань студентів: доповіді, експрес-опитування, доповнення, відповіді, вільна дискусія, співбесіда, обговорення реферативних повідомлень, розв'язання казусів, виконання самостійних і контрольних робіт, індивідуальні завдання та інші. Рівень знань, підготовленості, ерудиції, активності студентів на семінарах оцінюється викладачем самостійно. Окрім того, передбачена самостійна робота студента над теоретичним матеріалом. На самостійне вивчення у поза аудиторний час плануються теми, не охоплені навчальним процесом, але які передбачені робочою програмою і мають істотне значення для підготовки фахівця.

Методи проведення поточного контролю під час навчальних занять визначаються кафедрою і здійснюються шляхом усного опитування студентів, вирішення практичних завдань, складання типових документів, проведення модульних засідань органів державної влади тощо.

Підсумковий контроль проводиться у формі семестрового заліку.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Викладання курсу проводиться у вигляді лекцій і практичних занять з використанням інтерактивних методик. З найбільш важливих тем курсу проводяться семінарські заняття, на яких можуть використовуватись різні форми та методи контролю знань студентів: доповіді, експрес-опитування, доповнення, відповіді, вільна дискусія, співбесіда, обговорення реферативних повідомлень, розв'язання казусів, виконання самостійних і контрольних робіт, індивідуальні завдання та інші. Рівень знань, підготовленості, ерудиції, активності студентів на семінарах оцінюється викладачем самостійно. Окрім того, передбачена самостійна робота студента над теоретичним матеріалом. На самостійне вивчення у поза аудиторний час плануються теми, не охоплені навчальним

процесом, але які передбачені робочою програмою і мають істотне значення для підготовки фахівця.

Залік виставляється за результатами поточної успішності і не вимагає присутності студента на цій формі контролю. У зв'язку із цим за підсумками поточної успішності виставляється оцінка «зараховано» або «незараховано». У разі наявності невідпрацьованих заборгованостей до дня виставляння заліку у відомості виставляється оцінка «незараховано».

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

Оцінка в балах	***Оцінка ECTS***	***Визначення***	***За національною шкалою***
			Залікова оцінка
90 – 100	**A**	Зараховано	***Зараховано***
81-89	**B**	Зараховано	
71-80	**C**	Зараховано	
61-70	**D**	Зараховано	
51-60	**E**	Зараховано	
0-50	**FX**	Незараховано з правом перескладання	***Незараховано***
0-50	**F**	Незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	***Незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни***

90-100 балів (зараховано) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні нормативно-правових актів, судової практики та спеціальної літератури. Прояви уміння застосування набуті знання до конкретних суспільно-економічних ситуацій та здібності аналізу джерел вивчення даного курсу.

81-89 балів (зараховано) - виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базується на знанні.

71-80 балів (зараховано) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Тобто знав нормативно-правовий акт та судову практику але не знав інформації, що міститься у спеціальній літературі, чи

інформації, яка міститься у інших джерелах. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах.

61-70 балів (зараховано) - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу.

51-60 балів (зараховано) - виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни.

0-50 балів (незараховано) - виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни.

10. Методичне забезпечення

Решота В. В. Юридичний захист прав водіїв: програма курсу для студентів юридичного факультету. – Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2022.

Решота В. В. Юридичний захист прав водіїв: Плани практичних занять для студентів юридичного факультету. – Львів : Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка. – 2022.

11. Рекомендована література:

Основна література:

1. Закон України «Про дорожній рух» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12
2. Про Правила дорожнього руху Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 р. № 1306 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001-п
3. Про схвалення Стратегії підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2020 року https://www.kmu.gov.ua/npas/250145241
4. Правила Дорожнього Руху України 2020 з коментарями та ілюстраціями. К.: Монолітт-Bizz, 2020. 218 с.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення
6. Кодекс адміністративного судочинства України
7. Цивільний кодекс України
8. Кримінальний кодекс України – Розділ XI.
9. Про Національну поліцію: Закон України
10. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: Закон України
11. Про Правила дорожнього руху: постанова Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 р. № 1306

Додаткова література:

12. Соціальний та економічний захист прав учасників дорожнього руху: поняття та ознаки / В.А. Головко // Держава і право. — 2010. — № 48. — С. 293-298. —**URL:** http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/34264.
13. Право водія на законний розгляд справи // Юридичний практикум, 2016 - лист. 7 https://yvu.com.ua/pravo-vodiya-na-zakonnyj-rozglyad-spravy/
14. Безпека на дорогах vs конституційні права осіб (аналіз Закону про безпеку дорожнього руху) Юридичний вісник. – 2008. - 20-26 грудня. - № 51 (703). – С. 10-11. http://www.pravo.org.ua/ua/news/2579-
15. Відшкодування збитків, заподіяних неналежним експлуатаційним станом доріг, вулиць, залізничних переїздів https://court.gov.ua/press/news/829734
16. Інформаційно-правове забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні: суть та значення / В. Ю. Микулець // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2014. – No2(10) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://lj.oa.edu.ua/articles/2014/n2/14mvystz.pdf
17. Пропозиції щодо реформування державної системи управління безпекою дорожнього руху в Україні http://tur.org.ua/sites/default/files/reformuvannya_sistemi_upravlinnya_bdr_0.pdf
18. Краткое содержание лучших практик в сфере дорожной безопасности среди Европейских стран http://tur.org.ua/sites/default/files/krashchi_praktiki_u_sferi_dtp.pdf
19. Безпека дорожнього руху Пріоритети для ЄС у 2017 році http://tur.org.ua/sites/default/files/road-safety-priorities-for-the-eu-in-2017_malta_ua.pdf